

134. KINH LOMASAKAṄGIYA NHẤT DẠ HIỀN GIẢ (*Lomasakaṅgiyabhaddekaratta Sutta*)¹

286. Như vậy tôi nghe.

Một thời, Thế Tôn trú ở Sāvatti (Xá-vệ), Jetavana (Kỳ-đà Lâm), tại tinh xá ông Anāthapiṇḍika (Cấp Cô Độc). Lúc bảy giờ, Tôn giả Lomasakaṅgiya trú ở giữa dòng họ Sākya (Thích-ca), tại Kapilavatthu (Ca-tỳ-la-vệ), ở tinh xá Nigrodha (Ni-câu-luật). Rồi thiên tử Candana sau khi đêm vừa mãn, với dung sắc thù thắng chói sáng cả vùng tinh xá Nigrodha, đi đến Tôn giả Lomasakaṅgiya; sau khi đến, liền đứng một bên. Đứng một bên, thiên tử Candana thưa với Tôn giả Lomasakaṅgiya:

– Này Tỷ-kheo, ngài có thọ trì tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả không?

– Này Hiền giả, tôi không thọ trì tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả. Này Hiền giả, Hiền giả có thọ trì tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả không?

– Này Tỷ-kheo, tôi cũng không thọ trì tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả. Nhưng này Tỷ-kheo, ngài có thọ trì bài kệ về Nhất dạ Hiền giả không?

– Này Hiền giả, tôi không thọ trì bài kệ về Nhất dạ Hiền giả. Này Hiền giả, Hiền giả có thọ trì bài kệ về Nhất dạ Hiền giả không?

– Này Tỷ-kheo, tôi có thọ trì bài kệ về Nhất dạ Hiền giả.

– Này Hiền giả, Hiền giả thọ trì như thế nào bài kệ về Nhất dạ Hiền giả?

– Một thời, này Tỷ-kheo, Thế Tôn trú giữa chư thiên ở cõi Tam Thập Tam, dưới cây Pāricchattaka (Trú Độ Thọ), trên hòn đá Paṇḍukambalasilā² (Vô Cấu Bạch Thạch). Tại đây, Thế Tôn đọc lên tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả cho chư thiên ở cõi Tam Thập Tam:

Quá khứ không truy tìm,
Tương lai không ước vọng,

¹ Xem M. III. 187, 189, 192; J. VI. 4. Kinh tương đương trong bộ *Trung A-hàm kinh* là *Thích trung thiên thất tôn kinh* 釋中禪室尊經 (T.01. 0026.166. 0698c03). Tham chiếu: *Tôn thượng kinh* 尊上經 (T.01. 0077. 0886a25).

² *Paṇḍukambalasilā*: Đây là tên ngai vàng của Thiên chủ Sakka.

Quá khứ đã đoạn tận,
Tương lai lại chưa đến,
Chỉ có pháp hiện tại,
Tuệ quán chính ở đây.
Không động, không rung chuyển,
Biết vậy nên tu tập,
Hôm nay nhiệt tâm làm,
Ai biết chết ngày mai?
Không ai điều đình được,
Vớ đại quân thân chết,
Trú như vậy nhiệt tâm,
Đêm ngày không mệt mỏi,
Xứng gọi Nhất dạ Hiền,
Bạc an tịnh, trầm lặng.

Này Tỷ-kheo, tôi thọ trì bài kệ về Nhất dạ Hiền giả như vậy. Này Tỷ-kheo, hãy học tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả. Này Tỷ-kheo, hãy học cho thuần thực tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả. Này Tỷ-kheo, hãy thọ trì tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả. Vì rằng, này Tỷ-kheo, tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả liên hệ đến mục đích, là căn bản của Phạm hạnh.

287. Rồi Tôn giả Lomasakaṅgiya sau khi đêm ấy đã mãn, dọn dẹp sàng tọa, lấy y áo và lên đường đi đến Sāvattthi. Tuần tự du hành, [Tôn giả] đi đến Sāvattthi, Jetavana, tinh xá ông Anāthapiṇḍika, đi đến Thế Tôn; sau khi đến, đánh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, Tôn giả Lomasakaṅgiya bạch Thế Tôn:

– Bạch Thế Tôn, một thời con trú giữa dòng họ Sākya, tại Kapilavatthu, tinh xá Nigrodha. Rồi bạch Thế Tôn, một thiên tử, sau khi đêm vừa mãn, với dung sắc thù thắng chói sáng cả vùng tinh xá Nigrodha, đến con và đứng một bên. Đứng một bên, bạch Thế Tôn, thiên tử ấy thưa với con: “Này Tỷ-kheo, ngài có thọ trì tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả không?” Được hỏi vậy, bạch Thế Tôn, con nói với thiên tử ấy: “Này Hiền giả, tôi không thọ trì tổng thuyết và biệt thuyết về Nhất dạ Hiền giả.”

“Này Hiền giả, Hiền giả có thọ trì... (như trên)... là căn bản của Phạm hạnh.”

Bạch Thế Tôn, thiên tử ấy nói như vậy. Nói như vậy xong, vị ấy biến mất tại đây. Lành thay, bạch Thế Tôn, nếu Thế Tôn giảng cho con tổng thuyết và biệt thuyết về bài kệ Nhất dạ Hiền giả!

288. – Này Tỷ-kheo, ông có biết thiên tử ấy không?

– Bạch Thế Tôn, con không biết thiên tử ấy.

– Này Tỷ-kheo, thiên tử ấy tên là Candana. Này Tỷ-kheo, Candana là thiên

tử, sau khi chú tâm, sau khi tác ý, sau khi tập trung nội tâm, lóng tai³ nghe pháp. Vậy này Tỷ-kheo, hãy nghe và suy nghiệm kỹ, Ta sẽ nói.

– Thưa vâng, bạch Thế Tôn.

Tôn giả Lomasakaᅇgiya vâng đáp Thế Tôn. Thế Tôn nói như sau:

Quá khứ không truy tìm,
Tương lai không ước vọng,
... (như trên)...
Xứng gọi Nhất dạ Hiền,
Bậc an tịnh, trầm lặng.

Này Tỷ-kheo, thế nào là truy tìm quá khứ?

Vị ấy nghĩ: “Nhu vậy là sắc của tôi trong quá khứ” và truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Nhu vậy là thọ của tôi trong quá khứ”, và vị ấy truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Nhu vậy là tưởng của tôi trong quá khứ”, và vị ấy truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Nhu vậy là hành của tôi trong quá khứ”, và vị ấy truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Nhu vậy là thức của tôi trong quá khứ” và vị ấy truy tìm sự hân hoan trong ấy. Như vậy, này Tỷ-kheo, là truy tìm quá khứ.

Này Tỷ-kheo, thế nào là không truy tìm quá khứ? Vị ấy nghĩ: “Nhu vậy là sắc của tôi trong quá khứ”, và vị ấy không truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Nhu vậy là thọ của tôi trong quá khứ”, và vị ấy không truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Nhu vậy là tưởng của tôi trong quá khứ”, và vị ấy không truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Nhu vậy là hành của tôi trong quá khứ”, và vị ấy không truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Nhu vậy là thức của tôi trong quá khứ”, và vị ấy không truy tìm sự hân hoan trong ấy. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là không truy tìm quá khứ.

Và này Tỷ-kheo, thế nào ước vọng tương lai? Vị ấy nghĩ: “Mong rằng như vậy sẽ là sắc của tôi trong tương lai”, và vị ấy truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Mong rằng như vậy sẽ là thọ của tôi trong tương lai”, và vị ấy truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Mong rằng như vậy sẽ là tưởng của tôi trong tương lai”, và vị ấy truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Mong rằng như vậy sẽ là hành của tôi trong tương lai”, và vị ấy truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Mong rằng như vậy sẽ là thức của tôi trong tương lai”, và vị ấy truy tìm sự hân hoan trong ấy. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là ước vọng trong tương lai.

Và này các Tỷ-kheo, thế nào là không ước vọng trong tương lai? Vị ấy nghĩ: “Mong rằng như vậy sẽ là sắc của tôi trong tương lai”, và vị ấy không truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Mong rằng như vậy sẽ là thọ của tôi trong tương lai”, và vị ấy không truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Mong rằng như vậy sẽ là tưởng của tôi trong tương lai”, và vị ấy không truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Mong rằng như vậy sẽ là hành của tôi trong tương lai”, và vị ấy không truy tìm sự hân hoan trong ấy. “Mong rằng như vậy sẽ là thức của tôi trong tương lai”, và vị ấy

³ M. I. 325.

không truy tìm sự hân hoan trong ấy. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là không ước vọng trong tương lai.

Và này các Tỷ-kheo, như thế nào là bị lỗi cuốn trong các pháp hiện tại? Ở đây, này các Tỷ-kheo, có kẻ vô văn phạm phu, không đi đến các bậc Thánh, không thuần thực pháp các bậc Thánh, không tu tập pháp các bậc Thánh; không đi đến các bậc Chân nhân, không thuần thực pháp các bậc Chân nhân, không tu tập pháp các bậc Chân nhân; quán sắc là tự ngã, hay quán tự ngã là có sắc, hay quán sắc là trong tự ngã, hay quán tự ngã là trong sắc; hay vị ấy quán thọ là tự ngã, hay quán tự ngã là có thọ, hay quán thọ là trong tự ngã, hay quán tự ngã là trong thọ; hay vị ấy quán tưởng là tự ngã, hay quán tự ngã là có tưởng, hay quán tưởng là trong tự ngã, hay quán tự ngã là trong tưởng; hay vị ấy quán hành là tự ngã, hay vị ấy quán tự ngã là có hành, hay vị ấy quán hành là trong tự ngã, hay vị ấy quán tự ngã là trong hành; hay vị ấy quán thức là tự ngã, hay quán tự ngã là có thức, hay quán thức là trong tự ngã, hay quán tự ngã là trong thức. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là bị lỗi cuốn trong các pháp hiện tại.

Và này các Tỷ-kheo, thế nào là không bị lỗi cuốn trong các pháp hiện tại? Ở đây, này các Tỷ-kheo, có vị đa văn Thánh đệ tử, đi đến các bậc Thánh, thuần thực pháp các bậc Thánh, tu tập pháp các bậc Thánh; đi đến các bậc Chân nhân, thuần thực pháp các bậc Chân nhân, tu tập pháp các bậc Chân nhân. Vị này không quán sắc là tự ngã, không quán tự ngã là có sắc, không quán sắc là trong tự ngã, không quán tự ngã trong sắc; không quán thọ...; không quán tưởng...; không quán hành...; không quán thức là tự ngã, không quán tự ngã là có thức, không quán thức là trong tự ngã, không quán tự ngã trong thức. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là không bị lỗi cuốn trong các pháp hiện tại.

Quá khứ không truy tìm,
Tương lai không ước vọng,
... (như trên)...
Xứng gọi Nhất dạ Hiền,
Bậc an tịnh, trầm lặng.

Thế Tôn thuyết giảng như vậy, Tôn giả Lomasakaṅgiya hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy.